

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
ІНСТИТУТ ФІЛОСОФІЇ ім. Г. СКОВОРОДИ НАН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. ДРАГОМАНОВА
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ» ім. І. СІКОРСЬКОГО

ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ

**МАТЕРІАЛИ ХІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«ЛЮДИНА, СУСПІЛЬСТВО, КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ»**

**REPORTS OF THE XI INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE “A PERSON, A SOCIETY, COMMUNICATIVE TECHNOLOGIES”**

м. Харків, 26–27 жовтня 2023 р.

Харків
2023

УДК 740+656+338

ББК 87

Л 93

Головні редактори:

Панченко С.В. – доктор технічних наук, професор, академік Транспортної академії України, ректор Українського державного університету залізничного транспорту

Андрущенко В.П. – доктор філософських наук, професор, член-кореспондент НАН України, академік Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України, ректор Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова

Редакційна колегія:

Абашик В.О. – д-р філос. наук, професор

Бабенко А.О. – канд. техн. наук, доцент

Вельш Вольфганг – габілітований доктор філософії, професор

Даніл'ян В. О. – канд. філос. наук, доцент

Дудін О.А. – канд. техн. наук, доцент

Змій С.О. – канд. техн. наук, доцент

Каграманян А.О. – канд. техн. наук, доцент

Колеснік К. Е. – канд. іст. наук, доцент, академік ТАУ

Коростельов Є.М. – канд. техн. наук, доцент

Кравець А. М. – канд. техн. наук, доцент

Куценко М. Ю. – канд. техн. наук, доцент

Лисечко В.П. – канд. техн. наук, доцент

Лях В.В. – д-р філос. наук, професор

Новіков Б. В. – д-р філос. наук, професор

Павлов В. І. – канд. філос. наук, доцент

Панченко В. В. – канд. техн. наук, доцент

Соломніков І.В. – канд. екон. наук, доцент

Семенцова О.В. – канд. екон. наук, доцент

Толстов І. В. – канд. філос. наук, доцент

Устенко О. В. – д-р техн. наук, професор, академік ТАУ

Затверджено до друку Вченою радою Українського державного університету залізничного транспорту (протокол № 6 від 11.12.2023 р.)

Людина, суспільство, комунікативні технології: матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф. 26-27 жовтня 2023р. Відп. за випуск В.О. Даніл'ян. — Харків : Мачулін, 2023. — 242 с..

ISBN 978-617-8195-79-3

УДК 740+656+338

Матеріали подано в авторській редакції

ISBN 978-617-8195-79-3

© Авторський колектив, 2023

© Мачулін, худ. оформлення, 2023

*КОММЕДАЛ О., фахівець з комп'ютерних систем та моделювання
бізнес-процесів, диспетчер баз даних нафтогазових інформаційних
систем, Норвезька нафтова дирекція
м. Ставангер, Норвегія*

ТЕОРІЯ ГЕНДЕРУ ТА ГЕНДЕРНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ С. М. ОЛЬСЕН

Досить актуальним питанням сучасного суспільного розвитку є питання суспільної рівності, в тому числі й гендерної. Суттєвий внесок у розвиток теорії гендеру та гендерної ідентичності зробила Сірі Марі Ольсен (Siri Marianne Olesen) - норвезька філософиня, коло наукових інтересів якої зосереджене на дослідженні гендеру, гендерної ідентичності, сексуальності, фемінізму та соціокультурних аспектів гендерної рівності.

Одним з центральних понять теорії С. М. Ольсен є конструкція гендеру або гендерної ідентичності. Зокрема вона пояснює, як суспільство формує уявлення про гендерну ідентичність і статеві ролі, а також яким чином зазначені уявлення впливають на життя та досвід особистості.

Згідно з баченням авторки в структура гендеру включає в себе наступні компоненти: Сірі Марі Ольсен вивчає концепцію "структури гендеру" та аналізує, як гендерна ідентичність та статеві ролі формуються та підтримуються в суспільстві. Структура гендеру включає різні аспекти, які взаємодіють та формують гендерні стереотипи та нерівності. Основні компоненти структури гендеру в розумінні Сірі Марі Ольсен можуть включати наступне: соціальні ролі (очікування щодо чоловічої та жіночої поведінки, яка схвалюється суспільством); статеві соціальні стереотипи (кар'єрні та сімейні обов'язки), особиста гендерна самоідентифікація; гендерна поведінка.. Загалом, структура гендеру – це система, яка визначає, як суспільство розуміє й регулює статеві ролі та гендерну поведінку. Розуміння цієї структури допомагає аналізувати й долати гендерну нерівність, сприяє розвитку політик і стратегій, спрямованих на досягнення гендерної рівності.

Основні ідеї теорії гендеру та гендерної ідентичності М.С.Ольсен: 1) гендерні уявлення не є вродженими, а являють собою соціокультурний продукт, що формується в процесі соціальної взаємодії та культурного впливу, тобто конструюється у суспільстві; 2) стереотипи і соціокультурні ролі впливають на поведінку та сприйняття індивідів; 3) гендерна ідентичність не є чимось фіксованим або передбачуваним, й створюється через акти індивідуального та колективного вираження статевої ідентичності в щоденному житті; 4) боротьба за гендерну рівність і подолання гендерної дискримінації є важливою; 5) суспільство має поважати гендерну самоідентичність особистості.

Причинами гендерної нерівності, на думку авторки, є наступні: 1) наявніс в суспільстві соціокультурні стереотипи (можуть створювати нерівні умови для

особистого та професійного розвитку чоловіків і жінок, обмежувати їх можливості); 2) дискримінація в сфері зайнятості (нерівність в оплаті праці, обмеження можливості займати керівні посади тощо); 3) обмеження доступу до освіти (фізично або через більш низький рівень заохочення); 4) сексизм (упереджене ставлення до особистості за статевою ознакою, переважно до осіб жіночої статі); 5) політична нерівність (обмежене представництво жінок у політиці та на вищих керівних посадах); посадах може призводити до гендерної нерівності в прийнятті політичних рішень та законодавчих документів; 6) економічна нерівність (різниця в оплаті праці між чоловіками і жінками зменшує можливості останніх щодо заробітку та професійного зростання); 7) культурні та релігійні чинники (звичаї та традиції можуть підтримувати гендерну нерівність й встановлювати обмеження для жінок і чоловіків у суспільстві). Саме патріархальні уявлення, звичаї, традиції науковця розглядає за основну причину виникнення та існування гендерної нерівності й відстоює необхідність їх подолання.

С. М. Ольсен підтримує феміністичні підходи до аналізу соціокультурних явищ, відзначає важливість феміністичної активності та гендерної освіти задля зміни суспільних стереотипів й покращення умов життя осіб, які стикаються з гендерною дискримінацією.

Дослідження С.М.Ольсен важливі для розвитку гендерної філософії. Вони роблять важливий внесок в розуміння того, як відбувається конструювання гендеру у суспільстві, сприяють покращенню розуміння гендерної ідентичності та соціальної справедливості. Важливим завданням для подолання гендерної нерівності є мінімізація чинників гендерної нерівності та формування ефективної гендерної політики.

ЛАПЕНКО Р., здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

НАЗАРЕНКО І.Л., к.екоп.н., доцент

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ГОВОРІННІ: ОСНОВНІ ТИПИ ВПРАВ

Вивчення іноземних мов у сучасному світі є надзвичайно важливим аспектом освіти. Особливо актуальною є розробка усних навичок у студентів, які вивчають англійську, французьку, німецьку та інші мови. Для формування іншомовної компетентності в говорінні існують різноманітні типи вправ. Давайте розглянемо їх разом та надамо приклади:

1. Монологічні висловлювання.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ І. ФІЛОСОФСЬКІ ТА ГУМАНІТАРНІ НАУКИ	5
АБАШНІК В.О. Григорій Сковорода у творчості Фелікса Гаазе (1882–1965)	5
АБАШНІК У.В. «Будинок привидів» (1942): особливості швейцарської комедії жахів	9
БЕРЕЗНИЙ В.М., ЄРМОЛЕНКО О.А., ЛИСЬОНКОВА Н.М. Трансформація освіти в епоху нейромереж	12
БЛИЗНЮК Л.М. Психофізіологічні основи мови і мислення	14
БЛИЗНЮК Л.М., МИХАЙЛОВА Є. Неогумбольдтіанство у визначенні мовної картини світу	16
БОЙЧЕНКО М.І. Цінності використання ші та вартості люської комунікації	18
ВАРЛАМОВА А.В., НЕШКО С.І. Переклад як засіб комунікації	21
ГАЙДЕМАНН Дітмар Герман Моральний скептицизм та етичний релятивізм	22
ДАНІЛ'ЯН В.О. Теорія регіональних розбіжностей Стейна Роккана	30
ДАНІЛ'ЯН В.О., РЯБЧЕНКО С.Р., БАБЕНКО К.А. Соціально-психологічні чинники формування здорового способу життя здобувачів вищої освіти	32
ДАРАГАН А., НАЗАРЕНКО І.Л. Особливості перекладу економічних текстів	34
ДОВЖЕНКО С.С., СВЕТОШ В.Ю. Особливості фізичної активності у зрілому віці у відповідності з європейськими стандартами	35
ДОНЕЦЬ С.М., ТАРУТА А. Переклад українських суспільно-політичних реалій англійською мовою	37
ЗАГРІЙЧУК І. Д. Комунікація та толерантність в умовах сучасної пограничної ситуації	39
ЗРОДНІКОВА К.В., УМРИХІНА К.О. Людина та інформаційно-комунікативні технології: виклик сучасності	43
ЗРОДНІКОВА К.В., МИНИННИК Д.В. Вплив культурної глобалізації на суспільство	44
КІМ К.В., КОВАЛЬОВА О.В., ШАПАТІНА О.О. Комунікації учасників освітнього процесу	45
КОДАЛЛЕ Клаус-Міхаель Дух прощення	47
КОЛЕСНИК К.Е. Образ кайзера Вільгельма в творчості німецького медальєра Карла Гьотца	53
КОЛЕСНИК К.Е., ІХНЕНКО С.О. Англо-ірландська книжкова мініатюра у ранньому Середньовіччі	60
КОММЕДАЛ О. Теорія гендеру та гендерної ідентичності С. М. Ольсен	67

Наукове видання
Відповідальність за редагування та достовірність інформації
несуть автори роботи

Людина, суспільство, комунікативні технології:
матеріали XI Міжнар. наук.-практ. конф.
26-27 жовтня 2023 р.

Reports of the XI International scientific-practical conference
“A person, a society, communicative technologies”

Відп. за випуск В.О. Даніл'ян

Підписано до друку 20.12.2023. Формат 60x84/16.
Гарнітура «Times». Папір для мн. ап.
Ум. друк. арк. 27,67. Обл.-вид. арк. 41,8.
Наклад 300 пр. Зам. №

Видавець Мачулін Л.І.
тел. +38(068)886-52-57
editor2016@ukr.net
<http://knigoizdat.org.ua>
Свідоцтво про держреєстрацію:
сер. ХК №125 від 24.11.2004

Віддруковано в ПП Озеров Г. В.
м. Харків, вул. Університетська, 3, кв. 9.
Свідоцтво про реєстрацію: № 818604 від 02.03.2000.